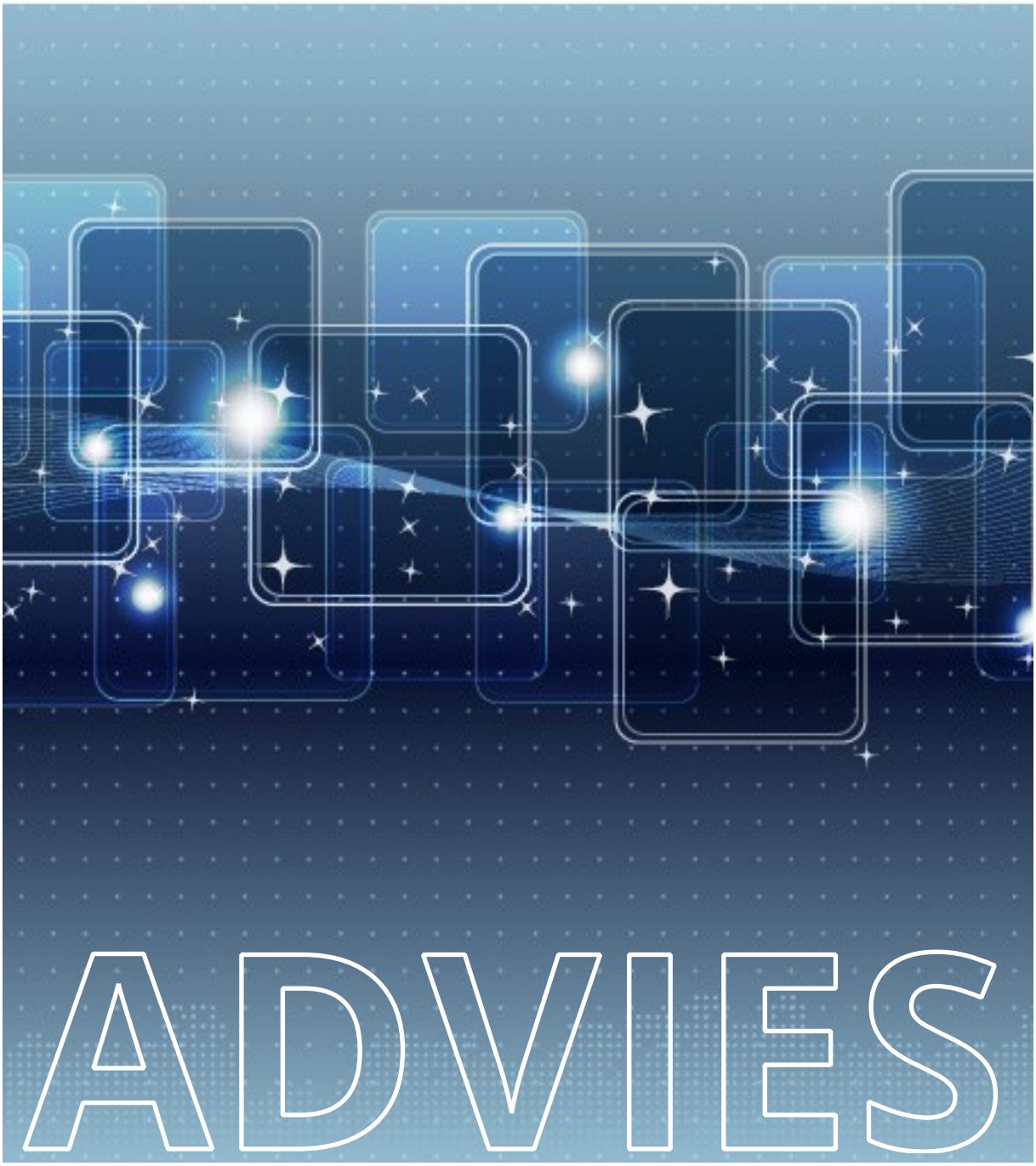
VR 2026 1906 DOC.0641/6

WIJZIGINGSDECREET UITTREKSEL STRAFREGISTER

Vlaamse Raad WVG
Welzijn • Volksgezondheid • Gezin

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers, wat de modaliteiten van de controle betreft
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk
Ontvangst adviesvraag	30 maart 2026
Decretale opdracht	adviesfunctie
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 24 april 2026, bij consensus

Contactpersoon	Barbara Krekels	bkrekels@serv.be

Inhoud

Advies 4

Situering 4

1. Algemene appreciatie 4

2. Opmerkingen bij de voorgestelde wijzigingen 5

2.1 Uitbreiding van het toepassingsgebied naar alle vrijwilligers 5

2.2 Periodieke controle voor bestaande medewerkers 5

2.3 Controle van het uittreksel uit het strafregister door onderwijsinstellingen 5

2.4 Advies van of controle door een derde organisatie 6

2.5 Overgangstermijn van 3 maanden 6

Advies

Situering

Sinds 1 februari 2023 is het decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers in werking. De voorziene evaluatie van het decreet heeft uitgewezen dat het bestaande decreet op een aantal punten dient aangepast te worden. Met dit voorontwerp van decreet worden de aanpassingen, voorgesteld in de evaluatie, doorgevoerd.

Het voorontwerp van decreet breidt het toepassingsgebied van de controleverplichting uit naar alle vrijwilligers, met uitzondering van de vrijwilligers jonger dan twintig jaar waarvoor de Vlaamse Regering een uitzondering kan voorzien. Onderwijsinstellingen zullen in de toekomst ook éénmaal per jaar de controle van het uittreksel uit het strafregister kunnen opnemen voor stagiairs. Voor bestaande medewerkers zal er om de drie jaar een periodieke controle moeten plaatsvinden.

1. Algemene appreciatie

Het voorontwerp van decreet tracht de bescherming van minderjarigen ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag te versterken. **De raad onderschrijft de bekommernissen die aan de grondslag van het oorspronkelijk decreet en van deze wijzigingsvoorstellen liggen.**

De raad benadrukt opnieuw – net zoals in zijn advies van 2 september 2021- dat controlerende maatregelen binnen een breder preventiebeleid moeten kaderen. Het is essentieel dat het beleid ook sterk inzet op bewustwording van wat grensoverschrijdend gedrag inhoudt. De nieuwe verplichtingen die het wijzigingsdecreet meebrengt, moeten minstens geflankeerd worden door voldoende informatie en sensibilisering over het feit dat de controle van het uittreksel van het strafregister organisaties niet ontslaat van aandacht voor andere signalen. Het opleggen van een controle van een uittreksel uit het strafregister brengt immers een risico met zich mee om vals gevoel van veiligheid te creëren.

De raad zal in dit advies ingaan op de aangebrachte wijzigingen en de impact ervan op de sectoren in welzijn, volksgezondheid en gezin beoordelen.

2. Opmerkingen bij de voorgestelde wijzigingen

2.1 Uitbreiding van het toepassingsgebied naar alle vrijwilligers

De uitbreiding van het toepassingsgebied heeft geen impact op de sectoren die onder het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin vallen, waar al een verplichting voor vrijwilligers om een uittreksel uit het strafregister voor te leggen, bestond.

De raad spreekt wel zijn **bezorgdheid uit over de mogelijke impact van dit wijzigingsdecreet op het jeugdwerk**. De raad verwijst hiervoor naar het advies van de Vlaamse Jeugdraad van 7 januari 2026.

2.2 Periodieke controle voor bestaande medewerkers

Tot nu toe werd de controle van het uittreksel van het strafregister enkel verplicht voor nieuwe medewerkers. Dit wordt uitgebreid met een periodieke controle van alle medewerkers om de 3 jaar.

- De raad begrijpt het **belang van een periodieke controle** en vindt een verplichte herhaalde opvraging van de uittreksels strafregister in het licht van de doelstellingen van het decreet een goede zaak. Toch is er **bezorgdheid over de bijkomende administratieve last** die dit opnieuw met zich meebrengt voor organisaties die al met een hoge werkdruk kampen.
- De raad merkt nog op dat artikel 5, §3, derde lid, in het huidige decreet wellicht ook aangepast moet worden in functie van de nieuwe plicht voor bestaande medewerkers. *De uittreksels uit het strafregister worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor de controle, vermeld in artikel 3. De uittreksels uit het strafregister worden vernietigd nadat de definitieve beslissing omtrent de aanstelling van de medewerker is genomen of, in geval van artikel 3, vierde of vijfde lid, nadat de controle van het uittreksel uit het strafregister voltooid is en er het gepaste gevolg aan gegeven is.*

2.3 Controle van het uittreksel uit het strafregister door onderwijsinstellingen

De voorontwerp van decreet geeft aan dat de controle van het uittreksel uit het strafregister voor **stagiairs, voor duaal leren of opleidingsovereenkomsten** ook kan gebeuren door de onderwijsinstellingen.

- De raad vindt het **positief dat de controle slechts één keer per jaar door de onderwijsinstelling zal gebeuren en dat de stageplaatsen hiervan vrijgesteld kunnen worden**. Het decreet maakt dit mogelijk, maar formuleert het te vrijblijvend voor de raad. Als

de onderwijsinstelling geen initiatief neemt, blijft het de taak van de voorziening. Dit kan ook onduidelijkheid creëren.

- Om dit te vermijden stelt de raad voor dit **dwingender te formuleren** en artikel 3, 3° als volgt aan te passen: "*de controle, vermeld in het eerste lid, **wordt** in plaats van de organisatie, vermeld in artikel 2, **uitgevoerd door een onderwijsinstelling** wanneer…*"

2.4 Advies van of controle door een derde organisatie

De mogelijkheid wordt gecreëerd om bij beoordeling van het uittreksel **advies in te winnen van een derde organisatie of om de controle door een derde organisatie te laten uitvoeren**.

Het is voor de raad **niet geheel duidelijk wat dit precies zal inhouden of betekenen**.

- Is dit bedoeld om de administratieve last te beperken? Zal dit efficiënt kunnen verlopen? (mogelijk andere nadelen: duurt langer, bepaalde procedure te volgen,…)
- Zal die derde organisatie 'helpen' om gegevens te interpreteren? (niet-blanco uittreksel betekent nog niet automatisch ontslag, verschillende maatregelen mogelijk)
- Zullen hiervoor **middelen** worden voorzien?

2.5 Overgangstermijn van 3 maanden

Binnen een termijn van drie maanden na inwerkingtreding van dit decreet moeten de uittreksels uit het strafregister gecontroleerd worden van volgende groepen:

- Medewerkers die nog nooit een uittreksel voorlegden omdat ze al in dienst waren voor inwerkingtreding decreet op 1/2/2023
- Medewerkers van wie de controle al meer dan drie jaar geleden gebeurd is
- Vrijwilligers die uitgesloten waren van controleverplichting, maar nu er wel onder vallen

De raad vindt de vooropgestelde **termijn van 3 maanden na inwerkingtreding erg krap** en stelt voor op een periode van **6 maanden** te **voorzien**.